

กลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน ในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

**The Academic Management Strategies of Schools in the Next Normal Life
Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Sevice Area 1**

วีระศักดิ์ สนสูงเนิน และ ชุตินา มุสิกานนท์

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Veerasak Sonsungnoen and Chutima Musikanond

Western University, Thailand

Corresponding Author E-mail: weerasak1180isc@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ (Multi - Phase mixed method) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 2) สร้างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ และ 3) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 โรงเรียน รวม 175 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครู จำนวน 10 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$, S.D=1.23) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D=1.04) 2) ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ ประกอบด้วยกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กลยุทธ์ด้านวัดผลและประเมินผล กลยุทธ์ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลยุทธ์ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และกลยุทธ์ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการ พบว่า ระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียน ในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D=1.12)

* วันที่รับบทความ : 21 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 24 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 25 ตุลาคม 2566

Received: October 21 2023; Revised: October 24 2023; Accepted: October 25 2023

คำสำคัญ: กลยุทธ์การบริหารวิชาการ; การบริหารสถานศึกษา; งานวิชาการ; ยุทธศาสตร์ชีวิตถัดไป

Abstracts

This research is a Multi - Phase mixed method approach. The objectives were: 1) To study the current and desirable conditions of schools academic administration under the Nakhon Ratchasima Elementary Education Area Office District 1, 2) To create an academic management strategy, and 3) To examine the appropriateness of the academic administration strategy. In the academic year 2023, 10 schools, totaling 175 students. Academic Supervisor and Teacher The research tools include questionnaires on the current and desirable conditions of academic administration, interview forms, and assessment forms for the suitability of academic management strategies. The results of the study showed that 1. the study of the current state of academic administration as a whole were moderate ($\bar{x}=3.01$), while the desirable condition of academic administration as a whole was very high ($\bar{x}=4.15$). 2. the academic management strategy consist of 7 strategies and 15 indicators. School Curriculum Development Strategy Learning Process Development Strategies Measurement and Evaluation Strategies Research strategies to improve the quality of education, innovative media and technology development strategies, and educational supervision strategies, 3. the results of the examination of the appropriateness of the academic management strategy found that the appropriateness level, feasibility, and expected benefits of the academic management strategy of educational institutions under the Nakhon Ratchasima Primary Education Area Office. District 1 in the next lifestyle base era, overall at the most appropriate level ($\bar{x}=4.52$)

Keywords: Academic Management Strategy; School Management; Academic Work; The Next Normal Life

บทนำ

การพัฒนาประเทศท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือมนุษย์ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะองค์กรด้านการศึกษา การบริหารสถานศึกษาเพื่อไปสู่ความสำเร็จที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ต้องดำเนินการไปข้างหน้าอย่างมียุทธวิธี โดยมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร แล้วนำข้อดีขององค์กรมาเร่งรีบดำเนินการ ขณะเดียวกันต้องหาวิธีการในการปิดช่องว่างหรือจุดอ่อน เพื่อให้การทำงานมีความเหมาะสมและสามารถจัดการกับสิ่งท้าทายจากปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งบุคลากรในสถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาความรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและนำไปสู่ประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถพร้อมที่จะให้การศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความสำคัญเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้พร้อมกับเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยสิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือ การให้ความสำคัญกับ “กลยุทธ์” ซึ่งถือ

เป็นทรัพยากรที่สำคัญของสถานศึกษาแม้ว่าจะเป็นสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ก็ตาม (กรรณิกา สุวรรณศรี, 2556 : 11)

ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวไปสู่องค์กรแห่งความสำเร็จได้นั้น นอกจากจะเกิดจากทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าด้านความสามารถ สติปัญญา และพร้อมที่จะพัฒนาทั้งตนเองและผู้ร่วมงาน และสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอแล้ว ต้องอาศัย “ศาสตร์การบริหาร” (The Science of Administration) ประกอบด้วยกลยุทธ์การบริหาร 7 ประการดังนี้คือ (Gulick, L. and Urwick, L., 1936 : 3 - 35) คือ 1) การวางแผน (Planning) เป็นการเตรียมการและตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะปฏิบัติการหรือจะดำเนินโครงการอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อใด และใครจะเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ แผนงาน วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน 2) การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างองค์กรและการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนเพื่อให้การประสานงานระหว่างกลุ่มงานต่าง ๆ ตามโครงสร้างบรรลุตามวัตถุประสงค์เฉพาะ ทุกขั้นตอนของการจัดองค์กรจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เช่น การกำหนดความชัดเจนของเป้าหมายกลุ่มงานต่าง ๆ กำหนดวิธีการดำเนินการในกระบวนการและขั้นตอนการทำงานแต่ละอย่างควรมีเป้าหมายผลผลิตอย่างไร 3) การจัดสรรบุคลากร (Staffing) บุคลากรที่มีอยู่ในองค์กรก่อนแล้ว และผู้ที่เข้ามาใหม่ ซึ่งผู้บริหารจะต้องประเมินเวลาการทำงานและความสามารถในการทำงานของบุคลากรที่มีอยู่โดยการบริหาร “คน” เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น องค์กรอาจต้องฝึกอบรมบุคลากร พัฒนาและให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญของบุคลากร การวางตัวบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ ต้องมีความเหมาะสม ต้องวางแผนการฝึกอบรมและพัฒนาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ที่เพียงพอและเหมาะสมกับงาน และเพื่อให้มีทัศนคติและแรงจูงใจในการทำงาน 4) การสั่งการ (Directing) เป็นการควบคุมบังคับบัญชากิจการบริหารทั้งหมดขององค์กร จูงใจบุคลากรให้ดำเนินงานให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด 5) การประสานงาน (Coordinating) ความสมดุลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มงานต่าง ๆ ในองค์กร และการทำให้บุคลากรทุกกลุ่มสามารถทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด สูญเสียทรัพยากรน้อยที่สุด เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ 6) การรายงาน (Reporting) เป็นการเสนอให้ผู้บังคับบัญชาและประชาชนได้รับทราบข้อมูลผลการดำเนินงาน ความสำเร็จของการดำเนินงาน การรายงานคือการเตรียมการด้านข้อมูล ข้อเท็จจริงในงานของแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย ในช่วงเวลาที่กำหนด ซึ่งจะประกอบด้วยผลการดำเนินงานของกลุ่มงานหรือความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข และ 7) การงบประมาณ (Budgeting) การรายรับและรายจ่ายเพื่อการดำเนินโครงการต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การบัญชี การควบคุมงบดุล และการวางแผนการใช้จ่ายเงิน นอกจากนั้นการบริหารสถานศึกษา ควรยึดหลักการมุ่งสู่ผลสำเร็จ (Achievement Orientation) ด้วยการปฏิบัติงานที่มุ่งสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยยึดหลักของความมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ การค้นหาวิธีทำงานที่มีประสิทธิภาพและการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้าน (ศิริรัตน์ ชุณหคล้าย, 2558 : 119)

อีกทั้งในสถานการณ์ปัจจุบันที่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อน สัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน และมีทิศทางที่ไม่แน่นอน ทำให้ผู้บริหารในฐานะผู้นำระดับสูงขององค์กร ต้องมีข้อมูลและความเข้าใจต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถประเมินผลกระทบ เพื่อกำหนดเป้าหมาย ทิศทางและนำพาองค์กรไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน สมัยนี้ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแต่เดิมเป็นการเรียนรู้จากการพูดคุยพบปะกัน แต่ปัจจุบันเรียนรู้บนโลกเสมือนจริง อยู่ในสังคมออนไลน์ ดังนั้นการดำเนินชีวิตในยุควิถีถัดไป (Next Normal) จึงเป็นสิ่งท้าทายให้ผู้บริหารเพื่อเตรียมความพร้อมของคนในโลกยุคนี้ล่วงหน้า ซึ่ง Word Economic Forum (2023 : ออนไลน์) ได้สรุปบรรยายจาก Prof. Dr. Isabell m. Welpе ประธานฝ่ายกลยุทธ์และองค์กร และ Felix Rank นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคนิคแห่งมิวนิก เกี่ยวกับมุมมองการศึกษา ทักษะ และการเรียนรู้ที่จำเป็นของเด็กในยุคใหม่ ดังนี้ 1) การนำนวัตกรรมมาทำให้การศึกษาไร้พรมแดนมากขึ้น ตั้งแต่การสร้างสื่อการสอน วิดีโอเผยแพร่เนื้อหา การประเมิน บริษัทผลิตสื่อการสอนหลายแห่งแปลงตำราเรียนให้เป็นดิจิทัล และสร้างเนื้อหาจากการเรียนรู้แบบ Interactive หลายที่ร่วมมือกันจัดทำ Massive Open Online Courses (MOOCs) ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านออนไลน์มากขึ้น 2) ทักษะด้านอารมณ์ (core soft skills) ตามรายงานของ World Economic Forum ที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2563 มีการประมาณการไว้ว่าภายในปี 2568 ตำแหน่งงานกว่า 85 ล้านตำแหน่งอาจหายไป เครื่องจักร และอัลกอริทึม (AI) จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงาน 3) คุณภาพการศึกษาที่ดี คือ พื้นฐานที่ดี (Quality Basic Education) นวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทในการช่วยให้เด็กได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม ผ่านการเรียนออนไลน์ที่ไร้พรมแดน 4) เสริมสร้างพื้นฐานเปิดเส้นทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Pathways) ผู้เชี่ยวชาญต่างพยายามผลักดันให้เด็กยุคใหม่ และทุกคนต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพิ่มมากขึ้นในทุกช่วงอายุ 5) ฝึกอบรมทักษะให้ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน (Relevant Continuing Education) ซึ่งแนวโน้มการศึกษาในปีคศ. 2023 ผู้เชี่ยวชาญต่างลงความเห็นว่า สาขาการเรียนรู้ด้านเทคนิค หรือวิทยาลัยเทคนิคและวิชาชีพต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความสำคัญอย่างมากในอนาคต และ 6) ความรู้ทางด้านดิจิทัล และทักษะ STEM (Digital Fluency and STEM Skills) ในปีคศ. 2023 องค์กรการศึกษา และรัฐบาลต้องผลักดันให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะดิจิทัลและวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) ตั้งแต่เด็ก เพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วทางพื้นฐานด้านดิจิทัลที่เด็กศตวรรษที่ 21 ซึ่งทุกคนต้องมี โดยเฉพาะการผลักดันให้เกิดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึงทุกภาคส่วน

ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน ในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งเป็นการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียน ในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน ในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน ในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ (Multi - Phase mixed method research) (Creswell & Clark, 2011) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ครู และของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 (กลุ่มจอหอพนมวัน) ที่ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 55 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. การหาคุณภาพเครื่องมือโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC : Index of Item-Operational Definition Congruence) และพิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้โดยไม่ต้องปรับปรุง ข้อใดมี IOC น้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระบบออนไลน์ Google form และขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษา โรงเรียนเครือข่าย และโรงเรียนกลุ่มจอหอพนมวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

5. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอ เป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

5.2 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 45 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Likert' Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) ในแต่ละด้าน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Technique) โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ซึ่งตามเกณฑ์กำหนดไม่น้อยกว่า 10 คน (สุวิมล ว่องวานิช, 2558 : 225) และการวิเคราะห์ SWOT Analysis ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 10 คน ที่ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน

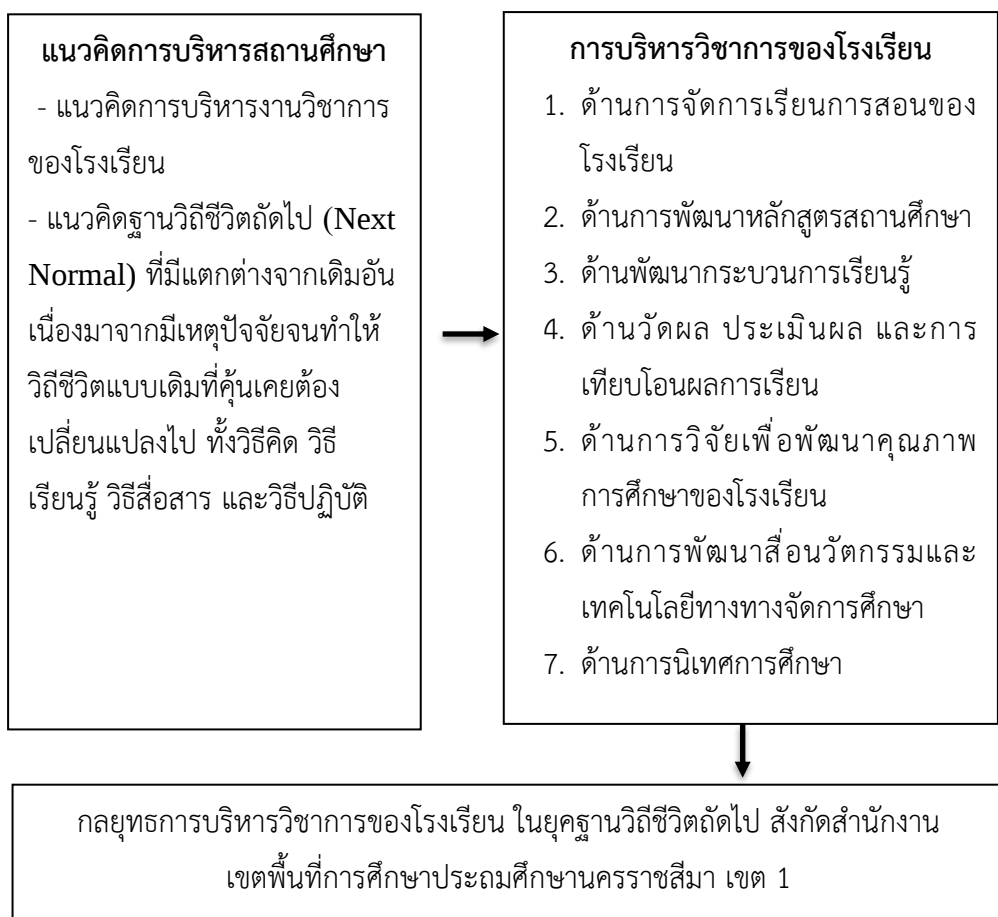
2. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากระยะที่ 1 มาวิเคราะห์ SWOT Analysis โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis (เพชรวิทย์ จันทศิริศิริ. 2554 : 80)

3. สร้างกลยุทธ์ โดยนำข้อมูลที่ได้ จากการจับคู่กลยุทธ์ทั้งหมดในแต่ละช่อง (SO, ST, WO, WT) เรียบร้อยแล้ว นำไปดำเนินการจัดทำเป็นกลยุทธ์การบริหารกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน

ระยะที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 143 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 143 คน ครูจำนวน 2,464 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 143 คน รวมเป็น 2,750 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 12 คน รวมเป็น 120 คน ตามการคำนวณตามวิธีการของ Taro Yamane (Yamane, 1973: p.8 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551: 192)
3. เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใน ยุทธศาสตร์ชีวิตถัดไป เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งเป็น 2 ตอน และเป็นแบบมาตรประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
4. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Index of item – objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้โดยไม่ต้องปรับปรุง ข้อใดมี IOC น้อยกว่า 0.5
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งหนังสือราชการไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความ อนุเคราะห์ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยระบบออนไลน์ กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัย ติดตามด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ติดตามด้วยตนเอง โทรศัพท์ โน้ตบุ๊ก เป็นต้น
6. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ปรากฏผลวิจัยดังแสดงตารางที่ 1

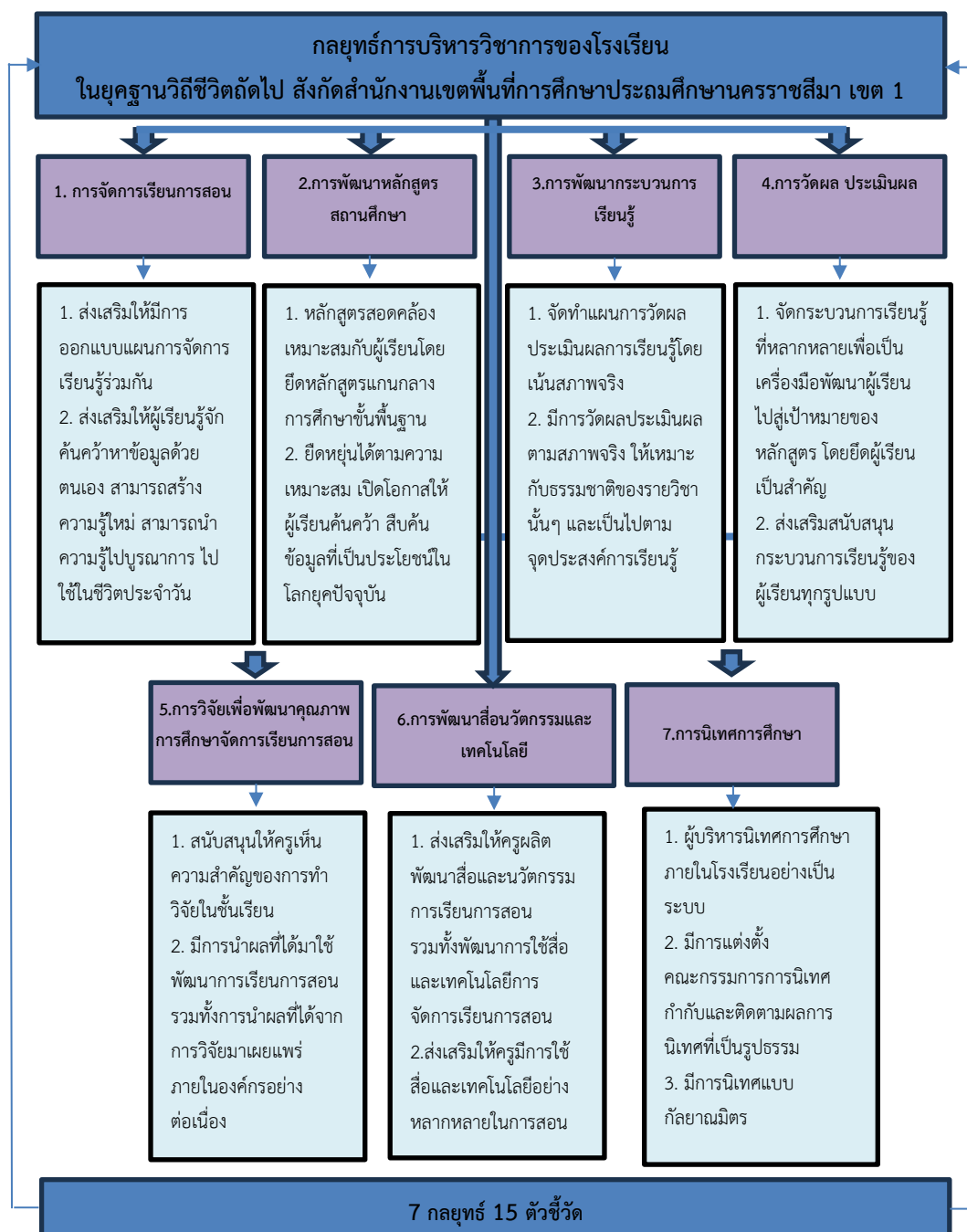
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยรวม

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับการบริหาร	$\bar{X}$	SD.	ระดับการบริหาร
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	3.52	.69	มาก	4.12	.45	มาก
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน	3.67	.34	มาก	4.55	.90	มากที่สุด
3. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.44	.87	ปานกลาง	4.52	.36	มากที่สุด
4. ด้านวัดผล ประเมินผล	2.34	.46	น้อย	4.35	.80	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.76	.23	ปานกลาง	4.03	.56	มาก
6. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยี	2.66	.76	ปานกลาง	3.59	.91	มาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.68	.67	ปานกลาง	3.92	.74	มาก
รวม	3.01	1.23	ปานกลาง	4.15	1.04	มาก

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$, $S.D.=1.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=3.67$, $S.D.=.34$) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.52$, $S.D.=.69$) ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการน้อยที่สุดคือด้านวัดผล ประเมินผล ($\bar{X}=2.34$, $S.D.=.46$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, $S.D.=1.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=.90$) รองลงมาคือ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.52$, $S.D.=.36$) ส่วนด้านที่มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยี ($\bar{X}=3.59$, $S.D.=.91$)

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุป กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ได้กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียน จำนวน 7 กลยุทธ์ 15
ตัวชี้วัด ปรากฏผลดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 กลยุทธ์ในการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

กลยุทธ์ ได้ 7 กลยุทธ์ 15 ตัวชี้วัด รายละเอียดดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการทำ PLC ด้านการเรียนการสอน สำนววิเคราะห์ความต้องการของชุมชนที่มีต่อหลักสูตร

กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนมีหลักสูตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเกิดทักษะในอนาคตหรือทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นคนเก่ง คนดีของครอบครัว สังคม และชุมชน ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมทั้งส่งเสริม ติดตามการวิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 3 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ เช่น Active Learning STEM Education และ Project Approach หรือนวัตกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ

กลยุทธ์ที่ 4 ด้านวัดผล ประเมินผล ได้แก่ จัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นสภาพจริง และมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชานั้นๆ และเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการใช้ข้อมูลของผลการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา พัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ผลการเรียนรู้จากโรงเรียนอื่น

กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการนำผลที่ได้จากการวิจัยมาเผยแพร่ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการใช้ข้อมูลของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในรอบปีที่ผ่านมา และมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีการประเมินผลพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา รวมทั้งได้รับการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการนิเทศอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศการศึกษาทั้งการเข้าชมสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอน ภายในโรงเรียน และแบบอื่นๆ อย่างเป็นกัลยาณมิตร การเสริมแรง และส่งผลดีต่อทัศนคติของผู้ได้รับการนิเทศ และโรงเรียนมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดเน้นย้ำด้านการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปรากฏผลวิจัยดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	4.58	.23	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน	4.72	.49	มากที่สุด
3. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.36	.24	มาก
4. ด้านวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.60	.51	มากที่สุด
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน	4.41	.81	มาก
6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา	4.43	.52	มาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.54	.28	มากที่สุด
รวม	4.52	1.12	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 2 พบว่า ระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนในยุครฐานวิถีชีวิตถัดไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=1.12) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียน 2) ด้านวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน และ 7) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01, S.D.=1.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 และโรงเรียนเป็นองค์กรชั้นนำ สร้างคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล จึงทำให้ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมีความโดดเด่น อีกทั้งผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษา 53.18 สูงกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 : ออนไลน์) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับสุพัตรา ปทุมคนารักษ์ (2553 : 10) ที่กล่าวว่า ภาระหน้าที่ของโรงเรียน คือ การมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาให้กับเยาวชนและประชาชนทั้งของรัฐและเอกชนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยรับผิดชอบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการมุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการบริหารงานวิชาการจะทำให้ผู้บริหารระดับเห็นความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน เพราะความสำเร็จของโรงเรียนส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้บริหารและครูวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทำให้โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และสอดคล้องกับทริสตรี้ (Trusty, 1986 อ้างถึงใน รุจิรุ ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม, 2545 : 30-32) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการ มีภาระงานสำคัญในสถานศึกษา และสอดคล้องกับศุจิทิพย์ ตาลพันธ์ และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2565 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการ จัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ดังนั้นโรงเรียนทุกแห่งจะต้องจัดทำหลักสูตรโรงเรียนที่สามารถพัฒนาหลักสูตรได้เอง ภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลาง ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้าน และจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับ สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบท ของโรงเรียนนั้นๆ ต่อไป

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 พบว่า ได้ 7 กลยุทธ์ 15 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้อง กับ กฤตเมธ บุญนุ่น (2559 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูต้องส่งเสริมครูให้มีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ หลักสูตร 2) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน โดยนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นหลักในการพัฒนาและบริบทของโรงเรียนและสอดคล้องกับยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป (Next Normal) ให้ความรู้เรื่องหลักสูตร และจัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตร การนำหลักสูตรมาใช้ 3) กลยุทธ์ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสุมนา อิกุลวงษ์ (2564 : 59-60) ที่กล่าวว่า เนื่องจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งแผนกลยุทธ์ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรมีทิศทางที่ชัดเจน และมีวิธีการที่จะขับเคลื่อนให้องค์กรเกิดการพัฒนา ในเป้าหมายที่กำหนดไว้ 4) กลยุทธ์ด้าน วัตถุประสงค์ ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและ วิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปรับปรุง พ.ศ. 2560 5) กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และเป็นการสร้างนวัตกรรมในชั้นเรียนของตนเอง โรงเรียนจะต้องมีวิธีการหรือนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป (Next Normal) สนับสนุนให้มีพื้นที่เลี้ยงในการทำวิจัย สอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2560 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การวิจัยทาง การศึกษาเป็นกระบวนการสืบค้นหาความรู้ ความจริง หรือองค์ความรู้ใหม่ ทางการศึกษาด้วยวิธีการที่เป็น ระบบ 6) กลยุทธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางทางการศึกษา สอดคล้องกับ (ธานินทร์ อินทร วิชา, 2562: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคสมัยปัจจุบัน ก้าวเข้าสู่ เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออินเทอร์เน็ตเข้ามาแก้ปัญหา กิจกรรมทางเศรษฐกิจในทุกภาคส่วน ส่งผลโดยตรงกับวิถีชีวิตกับคนในสังคมยุคสมัยใหม่ที่จำเป็นต้องปรับตัว ไปพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ 7) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงาน วิชาการ และการเรียนการสอนของโรงเรียน สอดคล้องสภาพ สมอทัย (2565: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การนิเทศ การศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า สังคมโลกในปัจจุบันต้องเผชิญกับ ความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือที่เราเรียกว่า “VUCA World” รวมทั้งความเจริญก้าวหน้า ของเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดนส่งผลให้เกิดวิทยาการและความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย ดังนั้น การนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการร่วมมือทางวิชาการระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ จะเป็นตัวช่วย หนึ่งในการกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาและช่วยเหลือครูให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน การสอนของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความทันยุคทันสมัยอยู่เสมอและสามารถตอบสนองผู้เรียนใน

ศตวรรษที่ 21 ได้ นอกจากนั้นยังจะต้องส่งเสริมผู้เรียนเกิดการเรียนด้านความรู้ทักษะหรือกระบวนการและคุณลักษณะหรือเจตคติจนผสมผสานกันออกมาเป็นสมรรถนะของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า

3.1 ความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน 2 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นแกนสำคัญในการวางแผนการจัดการศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้างเจตคติ ตลอดจนการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้านสอดคล้องกับ ญัษฐิฐร จันทรโรธรณั และไพโรจน์ ญัษฐิฐิครวงศั (2565: บทคดัย่อ) ที่กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีที่สุดต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระที่ดีที่สุดโดยต้องทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง และสอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร (2565 : 120) ที่กล่าวว่า การพัฒนาและออกแบบหลักสูตร จะเป็นการกำหนดลักษณะและรูปแบบของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนงานการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้ ดังนั้นโรงเรียนต่าง ๆ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวัดผล ประเมินผล เป็นด้านที่มีความสำคัญกับสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการวัดผล ประเมินผล ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนมีหลักสูตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเกิดทักษะในอนาคตหรือทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นคนเก่ง คนดีของครอบครัว สังคม และชุมชน ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 2) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล รวมทั้งระเบียบและแนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลการเรียน การเข้ารับการอบรมความรู้อย่างสม่ำเสมอ การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เน้นสภาพจริง การกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำารวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับนโยบายชาติ และระเบียบสถานศึกษา

ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ควรนำกลยุทธ์การบริหารวิชาการในโรงเรียน ทั้ง 7 ด้าน ไปใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และกลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวัดและประเมินผล เป็นด้านที่มีความจำเป็นสำหรับสถานศึกษา และเป็นด้านที่มีความต้องการมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีแนวทางหรือนโยบายเน้นย้ำให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการวัดผล และประเมินผลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร ในการเป็นผู้นำทางวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตถัดไป เช่น บทบาทของผู้บริหารในเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน บทบาทของผู้บริหารในเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร บทบาทของผู้บริหารในเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ สุวรรณศรี. (2556). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- กฤตเมธ บุญนุ่น. (2559). *กลยุทธ์การพัฒนาคู่มือโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ณัฐวัชร จันทโรธรัตน์ และไพโรจน์ ญัตติอัครวงศ์. (2565). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. 9 (1), 336-347.
- ธานินทร์ อินทวิเศษ. (2562). *เทคโนโลยีและนวัตกรรมกับการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล*. *Humanities Social and arts Veridian E-Journal*. 12 (6), 478-494.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พชรวิทย์ จันทศิริสิริ. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2560). กระบวนการสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 4 (2), 45-70.

- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิต
พอยท์
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริรัตน์ ชุนทดคล้าย. (2558). *การบริหารจัดการองค์การตามทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาพร สมอุทัย. (2565). “การนิเทศการศึกษา” หนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 5 (3), 275-288.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1. (2566). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำ สร้างคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล บริหารจัดการตามหลัก
ธรรมาภิบาล. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 2566. แหล่งที่มา: <https://www.korat1.go.th/>
- สุพัตรา ปทุมคนารักษ์. (2553). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอทับปุด เขตพื้นที่การศึกษาพังงา*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสวนดุสิต.
- สุนา ธิกุลวงษ์. (2564). *การพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิ
ยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม
ชลบุรี*. 7 (1), 57-69.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศัจจิตย์ ตาลพันธ์ และเอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2565). *การนิเทศการศึกษา. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอม
มณี*. 5 (2), 100-114.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting Mixed Methods Research*. 2nd ed. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Gulick Luther and L. Urwick. (1936.) *Papar on The Science of Administration*. New York :
Columbia University.
- Word Economic Forum. (2023). *สรุปให้รู้ ตามทันโลกการศึกษา*. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 2566.
แหล่งที่มา: <https://www.aksorn.com/al-directions-educational-2023>